

Refleks

En roman
af Ruben Fønsbo

Refleks
Ruben Fønsbo

ISBN 978-87-995445-1-6

2. oplag 2017

Copyright: Alle rettigheder tilhører forfatteren.

Omslag: Ruben Fønsbo

Bogen er sat med Book Antiqua

Denne bog må ikke distribueres, reproduceres eller kopieres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra forfatteren.

Til Emilie, Emma
og Oliver

MIN FAR DØDE da jeg var 28 år gammel. Hans tredje hustru slog ham ihjel. 10 år senere så jeg ham igen. Min lillebror, som stod ved siden af mig og spiste en softice der var tæt på at smelte og løb ned ad hans ene arm, nåede ikke at se ham før han igen var forsvundet i menneskemængden foran Peterskirken.

'Så du det?'

Min bror kiggede ikke op; hånden med softice spærrede for hans udsyn fordi han var ved at slikke chokoladeis af sin underarm.

'Hvad?'

'Ham der!' Jeg pegede i retning af mængden. Han hævede kort blikket, men fokuserede straks på isen igen, for det var en meget varm dag, og den globale opvarmning gjorde at det med at spise is foran Peterskirken sandsynligvis snart ville være fortid. Han rystede på hovedet mens hans tunge gled op ad armen, og et øjeblik måtte jeg beundre det nærmest umulige som det alligevel lykkedes ham at få til at virke så enkelt. Sådan var min bror. En der kunne gøre det umulige og få det til at se legende let ud.

Da han havde afværget den værste nedsmeltning, kiggede han op.

'Hvad?' gentog han. Jeg rystede på hovedet.

'Ikke noget.' Og så alligevel ...

'Kan du huske far?' Min lillebror - Karl, hedder han - kiggede på mig med et let bekymret udtryk i ansigtet.

'Far? Ja ... Det kan jeg da.' Det lød ikke overbevisende. Karl fortsatte, 'Men det er jo længe siden, han døde.'

'Ti år.'

Han nikkede. Langsomt, som om han var nødt til at tælle efter. 'Hvorfor?'

'Ikke for noget, tror jeg. Jeg kom bare til at tænke på ham.'

Karl nikkede igen. Tilsyneladende havde han ikke opdaget at vaflen var ved at gå i opløsning. Spidsen, det evigt svage punkt, havde opgivet kampen mod den globale opvarmning og chokoladeisen der var blevet meget blødere end betegnelsen 'softice' egentlig berettiger til, og en stor del af den is som vaflen tidligere havde indeholdt,

dryppede nu fra Karls albue og ned på hans hvide sejlersko. Han bemærkede det ikke. Måske talte han stadig efter.

‘Vent her.’ Hvis Karl svarede, hørte jeg det ikke, for uden helt at vide hvorfor satte jeg i løb i retning af det sted hvor min far var forsvundet i mængden. Jeg har læst et sted at mere end syv millioner mennesker om året besøger Peterskirken, og det virkede i det øjeblik som om de alle sammen havde valgt netop denne dag. Ikke uforståeligt, for en forsommerdag med høj, blå himmel og bagende solskin var vel ikke et dårligt tidspunkt med mindre man var den ene person af de 7 millioner som i det øjeblik prøvede at finde sin døde far. Eller ... død var han jo tilsyneladende ikke, for jeg havde netop set ham gå forbi. Det var jeg sikker på; han havde altid været nem at kende. Selv ikke i de sidste år af sit liv, hvor han havde været alvorligt syg, havde han forandret sig, bortset fra at han undervejs i sygdomsforløbet var blevet en anelse mere duknakket og var holdt op med at farve sit hår. Det havde han fået rettet op på nu, havde jeg kunnet se. Samme kommunefarvede hår med den fjollede, vandkæmmede midterskilning, samme veltrimmede fuldskæg, samme tunge hornbriller som han altid havde håbet ville få ham til at ligne en akademiker, og samme sko.

Skoene. Han havde altid sagt ‘Man kan kende en mand på hans sko’; sagt det som om det var et kvalitetsstempel at mænd gik med sko. Og det gjorde han, men altid med udtrådte fodformede sko som han aldrig, ikke en eneste gang nogensinde, pudsede. Det var min far.

Desværre kunne jeg ikke se ham nu. Det skulle ellers ikke have været svært, for han var over middelhøjde, og hans isse som stak op midt i skilningen, plejede at skinne blankt. Jeg puffede mig vej mellem ældre kvinder med store solbriller, snublede over hunde i snor, væltede småbørn som stak i hjerteskerende gråd i mit kølvand, og fejede brutalt kyssende kærestepar og mobiltelefonfotograferende teenagere til side i forsøget på at nå derhen hvor jeg gættede på at han var. I glimt troede jeg flere gange at jeg så ham igen og skiftede retning, men uden held. Først da jeg nåede køen af turister der ventede på at komme ind i Det Sixtinske Kapel, standsede jeg og stod med hænderne i siden og prøvede at få vejret. Af en mand i 30’erne at være var jeg i bemærkelsesværdigt dårlig form. Flere af turisterne i køen kiggede på mig, nogle med en mine der antydede at de mistænkte mig for at have begået en forbrydelse og være på flugt, så jeg smilede så venligt og afvæbnende som jeg kunne og vendte mig for at gå tilbage og undskyldte over for Karl at jeg så pludseligt var løbet min vej.

Og der var min far.

Samme kommunefarvede hår med den fjollede, vandkæmmede midterskilning, samme veltrimmede fuldskæg, samme tunge hornbriller som han altid havde håbet ville få ham til at ligne en akademiker. Og han havde haft helt ret i det med skoene, for han knælede ned og var ved at binde snørebåndet på den ene udtrådte fodformede sko som han aldrig, ikke en eneste gang nogensinde, havde pudset. Der var ingen tvivl om at det var ham. Der var der heller ingen tvivl om at han var levende. Desværre. Dels havde jeg efterhånden vænnet mig til at han var død, og dels havde jeg slået hans tredje hustru ihjel.

DEN DAG MIN far fortalte mig at han skulle dø, var jeg ligeglad. Ærgerligt for ham, selvfølgelig, men dog den vej det før eller siden skulle gå. Og for ham var det blevet før. En utidig afslutning på et liv som han ikke havde haft held til at få alt det ud af, som han hele tiden havde drømt om. Eller rettere, havde forestillet sig, for en gang imellem levede han ikke i det som jeg opfattede som den virkelige verden. Min virkelighed har altid været ret konkret. Der var ting at forholde sig til. Kattekillinger der skulle leges med. Aviser der skulle deles ud. Strømper der skulle skiftes når de lugtede så slemt at kammeraterne kom med kommentarer i skolens omklædningsrum. Piger der skulle kigges på. Den slags ting. Det var ret overskueligt, og en af fordelene ved min virkelighed var at den var virkelig. Det var min fars ikke. Når ting ikke lykkedes; når en handel eller en fidus gik i vasken, når han ikke havde råd til at betale regninger, når skattevæsenet eller pantefogeden bankede på, når mor var sur, når taget var utæt, opstod der en alternativ virkelighed. Den gik som regel ud på at han fortalte Karl og mig historier om hvordan det skulle være gået, og derefter handlede han ud fra denne version af historien. Som om fidusen var lykkedes eller regningerne betalt. Med en knægt ved hver hånd gik han til byen, og her spiste vi på restaurant eller handlede. Vi vidste godt at når han sagde 'Skal vi gå ud og handle?', betød det at vi skulle i butikker og finde dyre varer der samtidig var så små at de kunne være i en lomme uden at lommen af den grund bulede upassende, og når vi spiste på restaurant, skulle vi som regel ud ad bagdøren ved toiletterne. En gang eller to spurgte jeg min far om ikke vi kunne risikere problemer, men han forsikrede os om at han havde en aftale med butikkens eller restaurantens ejer om at de sendte regningen til ham når han ved en senere lejlighed oplyste dem om hvad vi havde forsynet os med. Vi spiste en del mørbrad i min barndom, for sådan en kan man uden besvær putte i hvert af sine frakkeærmer i supermarkedets slagterafdeling. Det der blev til overs, kunne vi desværre ikke altid gemme til senere måltider, for det skete at strømmen i huset ikke fungerede, så køleskabet havde ofte samme temperatur inde som ude. Men det gjorde ikke noget, for når min far

havde skyllet mørbraden ned med indholdet af en af de flade flasker fra døgnkioskens øverste hylde, som han ubesværet kunne nå ved at række ind over disken mens Karl og jeg snakkede med kioskejeren, blev han gavmild.

‘Vi skal også tænke på de små, sultne negerbørn i Afrika’, sagde han med tryk på det flade A. A-frika. Og med noget der sikkert var tænkt som et vennesælt smil, fandt han en brun kuvert i skrivebords-skuffen, og på den skrev han med smuk, svungen skrift og spritusch ‘Til de små, sultne negerbørn. I Afrika’. Derpå deponerede han resterne af mørbraden eller hvad der nu var blevet til overs, i kuverten og bad os lægge den i nærmeste postkasse. Det gjorde vi, og i mange år glædede jeg mig over den gode fornemmelse i maven af både at være mæt og næstekærlig.

Min mor var ikke hjemme. Det havde hun ikke været i en del år. Hun havde været nødt til at løbe et ærinde efter at hun en dag var kommet tidligt hjem fra arbejde og ved et uheld var kommet til at forstyrre min far, som havde besøg af en bekendt og skulle snakke forretning. Da huset ikke var ret stort, og Karl og jeg læste lektier i stuen, havde de slået sig ned i soveværelset for ikke at forstyrre os. Vi vidste ikke hvad forretningerne drejede sig om, men efter lydene at dømme har de glædet både min far og hans bekendte. Jeg er ikke sikker på at min mor var helt så begejstret, for da hun kom hjem, varede det ikke længe før hun gik igen. Hun havde en lille taske over skulderen og standsede i døren på vej ud mens hun rettede på det halssmykke som hun havde arvet efter sin bedstemor. Efter at have gjort det kiggede hun på Karl og mig et øjeblik. Så sagde hun ‘Jeg går lige.’ Og det gjorde hun.

Kort efter gik også min fars bekendte. Måske havde hun syntes det var uhøfligt af min mor at afbryde forretnings snakken i soveværelset, for hun kom ud med røde kinder og håret i uorden og forlod huset uden at sige noget. Da min far dukkede frem, var hans skjorte knappet skævt, og han kiggede i retning af døren. Så kastede han et blik på sit ur og sagde ‘Nå. Skal vi gå ud og handle?’

Når jeg tænker efter, lignede min virkelighed egentlig på mange måder min fars virkelighed.

Den dag min far fortalte mig at han skulle dø, var jeg ligeglad. Senere, mens Karl og jeg boede på hans gæsteværelse og plejede ham under hans sygdomsforløb, holdt jeg op med at være ligeglad.

ET ØJEBLIK VIDSTE jeg ikke hvad jeg skulle gøre. Det værste ville være hvis han fik øje på mig, men han rettede hele sin opmærksomhed mod snørebåndet. Da han langt om længe havde sikret sig at det var bundet ordentligt, rejste han sig op. Alderen var på alle måder gået hen over ham uden at efterlade spor, og selvom han nu – hvis han altså levede – var 61, var han spændstig og adræt at se på. Han lignede hvad min bedstemor en tid havde kaldt 'en nydelig mand'. Min far børstede støv af det knæ han havde knælet på; så begyndte han målbevidst at gå over pladsen foran Peterskirken i retning af Via della Conziliazione. Jeg fulgte efter på nogen afstand mens jeg febrilsk famlede efter min mobiltelefon for at ringe til Karl.

'Hvad?' Hans telefonmanerer var ikke de bedste, og det med at præsentere sig brugte han ikke. Han gik ud fra at når fok ringede op, vidste de godt hvem der tog telefonen, og som regel havde han ret.

'Hør her, du er nødt til at komme her.'

'Hvorfor? Hvor er du?'

'På vej væk fra kirken.' Der blev et øjeblik pause.

'Hvordan havde du så forestillet dig at jeg skulle kunne finde dig? Jeg mener, hvis du bevæger dig? Kan du ikke stå stille et øjeblik?'

'Nej. Jeg er ved søjlen nu.'

'Hvad for en søjle?'

'Den der 25 meter høje fanden midt på pladsen, din spade. Skynd dig!'

Han svarede ikke, men afbrød forbindelsen, og et øjeblik frygtede jeg at han var blevet fornærmet og nu ville gå hjem til hotellet, men allerede inden jeg nåede gaden for enden af pladsen, indhentede han mig.

'Hvad mener du med spade?' Han var såret; tonefaldet var ikke til at tage fejl af.

'Undskyld. Men det var vigtigt. Se!' Jeg pegede i retning af fars ranke skikkelse som med frejdige skridt bevægede sig i retning af Tiberen for enden af gaden, og pludselig stivnede Karl. Jeg greb ham i ærmet og slæbte ham i gang igen.

'Kom nu med!'

Han rystede på hovedet.

'Det er løgn.'

'Det håber jeg også, men jeg tror det ikke.'

'Det kan ikke lade sig gøre.'

Jeg pegede med en tommelfinger over skulderen. 'Hvis du spørger paven, er det set før.'

'Ja, men almindelige mennesker står sgu' da ikke op fra de døde.'

Jeg standsede foran ham og kiggede ham direkte i øjnene. 'Har du nogensinde tænkt at far var et almindeligt menneske?'

Det varede kun et splitsekund før han skubbede mig væk og begyndte at småløbe. Han var ikke i bedre form end mig, så det tog ikke længe at indhente ham.

'Han må ikke se os. Det går ikke.'

Det han sandsynligvis enig i, for han sænkede farten til gangtempo. Foran os fortsatte vores far uanfægtet sin slentretur.

'Fuck.' Karl så rystet ud. 'Hvis det nu er ham, er vi så meget på skideren.'

'Jeps.' Jeg nikkede dystert. 'Så meget.'

'Hvad fanden skal vi gøre? Tænk hvis det er ham, og tænk hvis han opdager at du ...'

'Tænk hvis han opdager at jeg slog hans hustru ihjel.'

Foran os drejede vores far til højre og forsvandt gennem en dør. Det var, viste det sig da vi nåede frem, indgangen til Hotel Colombus. Det så dyrt ud. Karl kiggede op ad facaden som var en smule forfalden på den klassiske, maleriske italienske måde; så vendte han sig og lod blikket glide ud over den brede gade mens han klappede på skjortens lommer for at finde sine cigaretter. Da han havde tændt en, inhalerede han dybt inden han slog ud med armene og sagde,

'Så bliver vi måske nødt til at slå ham ihjel også.'

MIN FAR MØDTE min mor til en koncert, fortalte hun engang mens hun stadig kunne tale om min far med et fjernt og drømmende blik i øjnene. Musikken blev leveret af et populært jazz-orkester, og alle pladser var for længst udsolgt, men da min far, som havde en siddeplads på forreste række, for første gang så min mor som stod ved indgangsdøren, har han sikkert tænkt at så yndig en pige ikke skulle stå op, så han rejste sig og vinkede i retning af hende. Selvfølgelig så hun ham. Nogle gange har jeg grebet mig selv i at ønske at han netop i det øjeblik havde været dybt optaget af at nikke indforstået i takt til en saxofon-solo og derfor var blevet siddende, eller at hun ikke havde set ham vinke, men selvfølgelig så hun ham. En høj, flot, vinkende mand i velsiddende tøj overser man ikke, og mens hun banede sig vej mellem scenen og forreste stolerække, havde hun bemærket at han gned oversiden af sine sko mod bagsiden af sine ankler for lige at tilføje hvad der eventuelt måtte mangle af finish. Da han havde præsenteret sig, tilbød han hende pladsen, og mens musikken spillede videre, stod han nonchalant med den ene albue på scenekanten og smilede anerkendende til musikerne.

Fire uger senere var hun gravid, og syv måneder efter et hastigt arrangeret bryllup blev jeg født. Samtidig er jeg sikker på at mine forældre må have slået en rekord af en slags, for kun otte måneder senere kom min lillebror til verden. Han fik navnet Karl, og han var en stor skuffelse for min far som helst ville have haft en pige denne gang. Derfor kaldte han konsekvent min bror for Karla, og når Karl skulle klædes på om morgenen, valgte min far altid at iklæde ham kjole eller nederdel. Den praksis stoppede ikke før Karl skulle begynde i 1. klasse. På samme tidspunkt blev hans lange fletninger klippet af, og min far gemte dem i en cigarkasse som blev anbragt i nederste skrivebordsskuffe; skuffen under den med de brune kuverter. I skuffen over den med de brune kuverter lå min fars revolver.

Eller ... det var faktisk ikke hans. Det var en han havde lånt. Min fars onkel var ansat ved Forsvarets Munderingstjeneste; der hvor soldater fik udleveret uniform, støvler og dåsemad, og da min far

en dag besøgte sin onkel på depotet hvor han arbejdede, havde de delt en flaske fra døgnkioskens øverste hylde hvorefter onklen først begyndte at nikke og siden faldt i søvn. Mens han sov, kiggede min far sig om, og da der nogle måneder senere var optælling på depotet, og min fars onkel ikke på tilfredsstillende vis kunne redegøre for det som forsvarrets auditor efterfølgende betegnede som 'manglende effekter', blev han afskediget i unåde og uden pension. Min fars onkel, altså. Desværre nåede min far ikke at levere revolveren tilbage inden hans onkel hængte sig.

Det var ikke let at vænne sig til at have en lillesøster. Især ikke når man ikke har en. Jeg var jo temmelig sikker på at han var min bror, men når vi skulle på besøg hos min mors familie, flettede mine forældre altid Karls hår, iførte ham plisseret nederdel og busseronne med sløjfe og omtalte ham som Karla. Mine bedsteforældre købte dukker og hårbørster til Karl hver gang han havde fødselsdag, og når vi legede, fik jeg altid at vide at jeg skulle være sød ved min søster, for piger tåler ikke at man leger alt for voldsomt med dem. Det tålte Karl nu udmærket, og med tiden blev han dygtig til at udnytte omstændighederne til sin egen fordel. En dag legede vi på mine bedsteforældres hølft, og da jeg så mit snit til at give Karl et puf så han faldt ned fra loftet og landede i en stor bunke korn, løb han ikke ind og sladrede. I stedet gemte han sig i stalden ved siden af, og da jeg langt om længe kom ned fra hølftet og begyndte at lede efter ham, dukkede han frem fra sit skjul og slog mig i hovedet med en rive. Skaffet, heldigvis. Ikke den spidse ende. Da jeg skulle forklare mine forældre og bedsteforældre hvor det blå øje kom fra, var der ingen af dem der troede på at Karla kunne have gjort sådan noget, og han understregede sin uskyld ved at briste i gråd, hvilket han af erfaring vidste ville indbringe ham en is eller et stykke kage til trøst. Det gjorde det også her. Jeg fik en ørefigen. Den dag Karlas fletninger blev klippet af og lagt i cigarkassen, og han blev Karl, var en stor dag for mig. Til gengæld tog det så hårdt på mine bedsteforældre at de ikke længere ville se min far.

Kort tid efter bankede det på døren. Udenfor stod to alvorligt udseende personer, en kvinde og en mand med blød hat, og de præsenterede sig som repræsentanter for Børneværnet som var kommet for at undersøge vedholdende rygter om børnemishandling. Min far inviterede dem ind, bød dem på en kop kaffe og en cerut og præ-

senterede Karl og mig for dem. Efter venlig forespørgsel fik de lov at undersøge Karls hår og hans garderobe, og da de således kunne konstatere at alt var i skønneste orden, takkede de for gæstfriheden og gik igen. Senere har jeg tænkt på om ikke det havde været bedst at Karl og jeg var blevet tvangsfjernet, men dengang var det vist ikke en mulighed.

Min mor var begyndt at se gammel ud. Syv års ægteskab havde ældet hende med mindst det dobbelte, kunne jeg se når jeg sammenlignede hende med det bryllupsfoto som stod på hendes natbord ved siden af glasset med piller. Samtidig var stemningen i hjemmet ikke altid 'angenehm', som min far udtrykte det i de perioder hvor min mor i kortere eller længere tid ikke var hjemme. Hvad det betød, vidste jeg ikke, men jeg vidste at hun plejede at komme hjem igen, og det holdt stik indtil den dag hvor min far diskuterede forretning med sin bekendte i soveværelset. Efter den dag ventede Karl og jeg længe, og af og til tænkte jeg på om min mor var blevet så gammel at hun var død. Min far beroligede mig med at hun bestemt ikke var død af alderdom, og det tog lang tid - og et samspil af sære tilfældigheder - før jeg opdagede at han havde ret. Hun var bestemt ikke død af alderdom.

JEG FORETRÆKKER ORDET 'hustru'. Der er noget gammelt og af-fældigt over ordet 'kone'. Min mor var min fars første hustru, men i løbet af de syv år de var gift, blev hun til hans kone. Hun blev gammel før tiden, og måske var det en medvirkende årsag til at han begyndte at interessere sig for andre kvinder. Det, og så det faktum at han var en notorisk horkarl, naturligvis. Hans forretningsforbindelse fra den dag hvor Karl og jeg sad og læste lektier mens de to arbejdede, kom og gik som så mange andre kvinder gjorde det. Nogle få blev hængende; enkelte endda lidt for længe. Det gjorde nummer tre ikke. Og så alligevel. Den dag min far fortalte mig at han skulle dø, havde hun for længst forladt ham, så han sad alene på sin veranda da han ringede til mig. Jeg vidste hun havde forladt ham, og jeg var ligeglad. Jeg vidste også hvorfor hun havde forladt ham, og jeg var stadig ligeglad. Og da jeg havde talt med ham og vidste at han skulle dø, var intet forandret. Bortset fra at hun en gang imellem kom tilbage. En aften, mens han lå i sin hospitalsseng i stuen og var ved at dø, sad hun og jeg i fjernsynsstuen på første sal og drak kaffe. I baggrunden kørte fjernsynet, og jeg var egentlig godt tilfreds med at følge med i en quiz hvor en eller anden netop havde forspildt chancen for at vinde en million. Jeg havde kunnet svare på alle spørgsmålene, men ingen havde inviteret mig til at deltage, så her sad jeg i min døende fars fjernsynsstue mens hans kommende enke sad og drejede sin kaffekop som hun plejede at gøre når hun ville sige noget som hun selv vurderede var vigtigt. Jeg var kun sjældent enig. Langt om længe kom det.

'Jeg kan jo ikke bare lade din far være alene. Når han nu er syg, mener jeg.'

Jeg svarede ikke. Hun havde godt kunnet lade ham være alene da han var rask. Det kunne jeg i øvrigt ikke fortænke hende i. Selvom min far langt om længe havde fået et stabilt job som turistbuschauffør og dermed havde en regelmæssig og udmærket indtægt, havde han ikke ændret sig nævneværdigt. Når hans bus fuld af turister havde nået sin destination, trillede han den ind i en gyde bag det hotel hvor

gæsterne var indkvarteret, rullede sin sovepose ud på bussens bagsæde, satte en pornofilm på dvd-afspilleren og åbnede en af de flade flasker som han tidligt havde udviklet en forkærlighed for. Jeg havde siden fundet ud af at Tullamore Dew ikke var iste med ferskensmag, men whiskey. Det forklarede en del.

Nummer tre fortsatte,

'Nogen skal jo passe ham.' Underforstået at det som Karl og jeg gjorde, langt fra var tilstrækkeligt. Jeg sagde stadig ikke noget.

'Og når han dør ...' Hun så næsten forventningsfuld ud, 'Når han dør, skal nogen jo ordne alt det praktiske.' Denne gang nikkede jeg. Jeg anede hvor det bar henad.

'Det er jo sådan at ...' Hun tøvede, og jeg løsrev mig fra quizen. En ny deltager havde svaret forkert allerede på spørgsmål to og var røget ud. Helt fortjent når man ikke ved hvorfor Eiffeltårnet hedder Eiffeltårnet.

'At ..?'

Hun drejede koppen yderligere et par omgange som om hun prøvede at skrue den fast på bordet.

'Ja, altså, han og jeg er jo stadig gift.'

Jeg vidste det.

'Og jeg kan ikke bare forlade ham.'

Eller hans livsforsikring.

'Han elsker mig jo, ved du.'

Ret skal være ret; han havde følelser for hende. Følelserne var ganske vist mest vrede, irritation og jalousi, men alligevel. Følelser er følelser. Jeg tror bare ikke der var meget kærlighed involveret. Snarere en veludviklet praktisk sans; min fars helt særlige sans for at lade andre sørge for hans velbefindende. Nummer tre fortsatte.

'Og jeg ... elsker ... ham.' Det kom lidt for tøvende. Som om ordene ikke smagte godt eller ikke rigtig ville ud. Jeg nikkede igen.

'Du må ikke misforstå mig.'

For sent, nummer tre.

'Jeg er ikke ude på ... Jeg vil ikke have noget der er hans når han er død.' Hun prikkede til koppen og opdagede at den trods hendes anstrengelser ikke stod fast, så hun drejede den yderligere en omgang, 'Men der er jo ... Jeg ved ikke om du er klar over det, men han har en livsforsikring. En ganske lille livsforsikring, og jeg er indsat som begunstiget.'

Det vidste jeg godt. Min far havde nævnt den kort tid efter at han fortalte han skulle dø og havde ved samme lejlighed bedt mig minde

ham om at han skulle ændre forsikringen. Det havde han naturligvis aldrig fået gjort. Heller ikke det. I fjernsynet var aftenens tredje deltager nu nået til spørgsmålet til 10.000 kroner. Svaret var 'endokrine kirtler', men det vidste hun tydeligvis ikke.

'Og andet skal jeg ikke forlange.'

'Aha.' Andet får du nok heller ikke, nummer tre. I hvert fald ikke hvis jeg havde noget at skulle have sagt.

Det havde jeg, som det skulle vise sig, ikke.

'VIDSTE DU GODT at Lisser var lesbisk?' Hvis ikke det havde været bælgmørkt, ville jeg have stirret på Karl som lå ved siden af mig i dobbeltsengen i min fars gæsteværelse. Lisser var nummer tres borgerlige navn.

'Ta'r du pis på mig?'

'Ama'r. Hun har noget kørende med den lille lægedame fra det palliative team.'

'Du er så fuld af ...' mumlede jeg, men ikke højt nok til at overbevise mig selv. 'Hvad ved du om det? Lisser knalder sgu' da med far.' Det var en sætning jeg aldrig havde forestillet mig at jeg skulle komme til at sige.

'Og med lægen.' insisterede Karl. Efter et øjeblik fortsatte han, 'Eller de kysser i hvert fald.'

'Hvor ved du det fra?' Min hjerne kunne ikke få tingene til at hænge sammen, for nummer tre havde altid forekommet mig at være lige så straight som Amagerbrogade. Og lige så kedelig. På den anden side plejede Karl at have styr på fakta.

'I eftermiddags da hun havde været her og gi' ham morfin, fulgte Lisser hende ud, og da de stod ved døren, gav de hinanden en krammer. Og et kys.'

'Hvor?' Jeg kunne høre ham dreje hovedet.

'I entréen. Nåh, du mener ... på munden.'

'Nå.' Ikke det mest begavede svar, men min hjerne var åbenbart holdt op med at fungere, så efter en længere pause hvor jeg uden held prøvede at kickstarte den, gentog jeg bare 'Nå.'

'Jeg stod på trappeafsatsen, og de så mig ikke,' oplyste Karl. 'Bag gardinet.'

'Hvad lavede du bag gardinet?' En længere pause fulgte.

'Jeg kiggede ud ad vinduet.'

'På hvad?' Endnu en pause.

'På ... Altså, vejret var godt.'

'Og du gloede ud ad vinduet?' Jeg sværger, jeg kunne høre ham nikke. Pludselig gik det op for mig.

'Naboen. Nabokonen.' Endnu et nik.

'Hun er lidt lækker,' forklarede han, 'Og i eftermiddags lå hun på terrassen og tog sol. Hun havde ikke noget tøj på.'

'Så du stod bag gardinet iført ståpik og sandaler og gloede på hendes bare røv?'

'Jeg havde ikke sandaler på.' Nogle gange tog Karl ting lidt for bogstaveligt. 'Desuden vendte hendes røv ikke opad.' Billedet på min nethinde var tiltalende, men jeg skubbede det til side.

'Og så kyssede Lisser og lægen?'

'Ja. Og de sagde et eller andet til hinanden som jeg ikke kunne høre.'

'Hvad fanden har de gang i?' mumlede jeg. Karl svarede ikke. Jeg fortsatte, 'Hvis du skal sove i samme seng som mig, skal du ligge stille, holde snitterne over dynen og lade være med at tænke på nabokonen.' Jeg hørte et opgivende suk, efterfulgt af en sagte raslen af sengetøj.

Der var et eller andet galt. Spørgsmålet om hvad nummer tre havde gang i, rumsterede i mit hoved et stykke tid, men ingen svar dukkede op. Ved siden af mig kunne jeg høre Karls åndedræt blive til en let snorken

NUMMER TO DUKKEDE op til en familiefest. Vi var en meget lille familie, og det var ikke særlig festligt. Karl og jeg sad over for vores farfar som prøvede at spise et stykke lagkage, men det faktum at han var stærkt dement og ikke kunne huske hvordan en kagegaffel skulle bruges, betød at størstedelen af kagen var havnet på steder hvor den ikke skulle have været. Kagen var købt og betalt, for min far havde solgt alle de personlige ejendele som mor ikke havde taget med, og det var vist der, jeg for første gang begyndte at overveje om vi kunne forvente at hun nogensinde vendte tilbage. Far havde lovet at når hun kom, ville han tage hende med ud at handle, og så skulle hun få alt hvad hun ønskede sig. I mellemtiden kunne hendes tøj, sko og smykker omsættes til rede penge og – som i dette tilfælde – til lagkage. Far smilede. Han var usædvanligt glad, og det var ikke kun fordi han havde fortyndet plejehjemskaffen med indholdet af den flade flaske som nu boede permanent i hans inderlomme. Der var, betroede han os, noget andet. Eller rettere, en anden. Den anden.

Nummer to hed Diana, og da hun trådte ind ad døren til min farfars værelse med en stor buket blomster i favnen og en tung duft af parfume omkring sig, vidste jeg at det var dømt til at gå galt. Havde der været den mindste tvivl, ville den være forsvundet da hun kneb først Karl og siden mig i kinderne, klappede os lidt for hårdt på hovedet og sagde 'Sikke nogle søde knægte!' Hendes stemme kunne have skåret beton i papirtynde skiver, hendes 150 centimeter balancerede øverst på et par støvler der gjorde hende et halvt hoved højere, og hendes bryster gispede efter luft i en BH der var tre eller fire numre for lille. Af samme grund var hun nødt til at holde hovedet højt, og det gav hende et noget arrogant udtryk. Og så var hun ikke en dag over 17. Ganske vist var min far på det tidspunkt kun 31, men jeg vidste fra skolekammerater i 1. klasse at mænd og kvinder i par gjorde klogt i at være nogenlunde jævnaldrende. Og nogenlunde lige høje. Men her var en halv meter til forskel. Og et halvt liv.

Min far strålede. Han havde hyppigt præsenteret min mor som 'min første hustru', men her så han ingen grund til at understrege

fortids fejl og præsenterede bare den udkårne som 'jagtens gudinde, som havde held til at nedlægge mig'. Gudinden smilede på en måde der gjorde det tydeligt at der også med hensyn til humoristisk sans var visse basale forskelle på de to.

'Og hvem har vi der?' skingrede betonsnittersken i retning af min farfar. Han reagerede ikke, for han havde lige opdaget sin ene hånd og prøvede nu at fokusere på det stykke kage som gafflen mellem hans fingre havde spiddet. Også det var dømt til at gå galt. Med en påfaldende mangel på situationsfornemmelse hvinede nummer to, 'Sikke han dog griser. Er der noget galt med ham?'

Min fars smil var stadig lige bredt, men nu så det ud som om det gjorde ondt på ham at holde det ved lige. Han nikkede og sagde, 'Nej, han er bare ...'. Så gik han i stå. Det var tydeligt at han ikke vidste hvordan han skulle afslutte sætningen uden at stille Karl og mig over for den ubarmhertige sandhed at den farfar som vi havde kendt, var væk og aldrig kom igen. I stedet var der nu en mand midt i 60'erne som ikke kunne huske hverken sit liv, sin søn eller sine børnebørn. Ikke engang en kagegaffels funktion kunne han huske. Efter at have skruet lidt ned for smilet sagde min far, 'Lad os nu bare hygge os mens I to lærer jeres nye m ... min nye hustru at kende.'

Jeg sagde ikke noget, men rejste mig og tog forsigtigt gafflen ud af min farfars hånd. Så holdt jeg den op foran hans ansigt som lyste op i et stort smil før han åbnede munden, gabte over kagen og sugede den af gafflen. Mens han smaskede med begejstring i alle træk, skrabede jeg kage af hans cardigan og hans bukser, og hver gang gafflen var blevet passende fyldt, gav jeg ham en mundfuld mere. Til sidst, da der ikke var mere, tog jeg hans hånd og tørrede det sidste flødeskum af tallerkenen med hans pegefinger, og mens han slikkede fingeren ren, trillede en tåre ned over hans ene kind. Da han havde tørret fingeren i sine bukser, strøg han blidt hånden over mit hår og mumlede 'Du er en god dreng ...'

Mere sagde han ikke. Nogensinde. Fire dage senere døde han i sin seng fordi han ikke havde spist eller drukket siden vores besøg.

Jeg græd ikke ved hans begravelse. Ikke fordi jeg ikke var ked af det, men fordi jeg var vred over at min far havde inviteret nummer to med til min farfars sidste fødselsdag. Det eneste lyspunkt var at hun to dage efter fødselsdagen havde mødt en mand på 21 og havde meddelt min far at hun ville skilles. Måske var det derfor, min far græd.

KARL KUNNE ET eller andet med piger. Muligvis fordi han selv havde været pige engang. I hvert fald sværmede de omkring ham når vi var i byen, og han lyttede når de snakkede, kiggede dem i øjnene, holdt døren for dem og kendte altid de rigtige svar. Af samme grund fandt han aldrig rigtig en fast kæreste. Det var som om det var for nemt, så når han var sammen med en pige og der opstod problemer, fandt han en ny. Jeg, derimod, havde mere held med kvinder. I hvert fald hvis man ser på varigheden af de forhold som jeg blev involveret i. At jeg så konsekvent valgte kvinder som jeg egentlig ikke var forelsket i, og som af samme grund efterhånden opdagede at der ikke var basis for et livslangt ægteskab, var en anden sag, og resultatet var uvægerligt at forholdet efter nogen tid holdt op med at være et forhold. Min rekord er to år, to måneder og ni dage.

For tiden var Karl, som han prosaisk beskrev det, mellem kærester. Det betød ikke at han ingen kæreste havde, men at han havde to. De var enæggede tvillinger og begge indforstået med forholdets noget usædvanlige karakter; endda i en grad så Karl faktisk fra tid til anden også rent fysisk var mellem sine kærester. Mærkeligt nok pralede han ikke med det. For ham var det tilsyneladende naturligt at dele ud af sin gunst til alle der viste interesse, men havde hans venner vidst hvad der foregik, ville de have hadet ham som pesten fordi ingen af dem var i stand til noget lignende. Mange af hans venner havde faktisk kun en kæreste mens deres kæreste ventede på at finde et bedre parti.

Karl kyssede sine to kvinder farvel på skift, og da de var gået, satte han sig ved cafébordet igen. Der var stille et øjeblik; så sagde han,

'Har du mødt fars nye?'

Det havde jeg ikke. 'Nye? Noget lovende?'

'Det kommer an på hvad du mener. De har været gift et stykke tid, fortalte han.'

Det var ikke lovende. 'Hvornår har du snakket med ham?'

'I formiddags. Han er lige kommet ud.'

'Allerede?'

Karl kiggede på mig over kanten af sine solbriller. 'Han har siddet inde i alle fire måneder.'

Det svarede jeg ikke på. Min kontakt med far var i bedste fald sporadisk, for efter at han havde været min far i næsten 25 år, var det gået op for mig at de forpligtelser som man normalt forbinder med faderskab, stort set var fraværende hos ham, og siden havde jeg holdt afstand. For ham var vi ganske vist hans sønner, men det nævnte han kun når han så en mulighed for at drage nytte af familierelationen. For eksempel når han manglede penge. Eller skulle sidde fire måneder i fængsel og ikke mente at kunne klare sig gennem så lang en periode uden besøg af folk som med vekslende grad af velvilje indsmuglede forskellige former for kontrabande. Tobak, flade flasker, pornoblade eller kondomer. Min hjerne havde nægtet at beskæftige sig med relevansen af kondomer i et fængsel hvor alle de indsatte var af samme køn, også selvom min far havde forsøgt at forklare at kondomer i et fængsel var lige så godt som rede penge. Ikke at min far anede hvad rede penge kunne bruges til, for han havde aldrig haft nogen. Hver eneste gang hans løn fra diverse småjob gik ind på kontoen, var de forsvundet igen med det samme, for skattevæsenet mente at have flere års krav på ubetalte tilgodehavender fra arbejds-sammenhænge som min far ikke havde fundet det umagen værd at fortælle dem om. Da han efter nogen tid besluttede at det alligevel ikke kunne betale sig at have fast arbejde, lod skattevæsenet ham vide at gælden ikke af den grund ville blive afskrevet. Til gengæld kunne den siddes af på fire måneder, og da min far havde regnet sig frem til at hver af de 132 dage bag tremmer i snit ville spare ham for et par tusind, pakkede han en taske med toiletsager, efterlod en seddel på køkkenbordet og gik. På sedlen stod der 'Kommer snart.'

Karl havde fundet sedlen en dag hvor han kom for at besøge far, men det var først et par uger senere, da det gik op for ham at hans og vores fars forståelse af 'snart' var ude af trit, at han var begyndt at undre sig. I en bunke papirer på fars skrivebord fandt han forklaringen; et brev fra Kriminalforsorgen med mødetidspunkt, sted og opholdets varighed. Da han senere havde aflagt besøg i fængslet, havde gensynsglæden været til at overse, ikke mindst fordi far på forhånd havde udarbejdet en længere liste over ting som han gerne så at Karl medbragte ved sit næste besøg. En anden grund var at far flere gange under besøget kom til at kalde Karl for Karla.

Og nu var han ude. Og gift.

'Hvem er hun? Er hun rig?'

Karl grinede skævt, 'Det tror jeg ikke. Hun er overassistent i et firma som sælger køleanlæg til supermarkeder og sådan noget.'

'Altså er hun ældre end 17?'

Karl nikkede. 'Hun har to døtre.' Efter en pause tilføjede han, 'Jeg har knaldet den ene af dem.'

Naturligvis. Det jeg var mest overrasket over, var at han tilsyneladende kun havde nået den ene. 'Det var hurtigt. Hvad siger dine kærester til det?'

Endnu et grin mens han ledte efter sine cigaretter. 'Det er længe siden. Far viste mig et billede af dem alle tre da jeg besøgte ham.'

'Aha.' Af og til overvejede jeg om der var ret mange kvinder, Karl ikke havde knaldet. For mit vedkommende var det omvendt. Jeg var netop holdt op med at knalde min fjerde kvinde. Nogensinde. Ikke imponerende, min alder taget i betragtning. Måske havde ting set anderledes ud hvis jeg også havde været pige engang. 'Han er en røv.'

'Far?'

Jeg nikkede. 'Kan du huske han fortalte at mor snart ville komme hjem igen?'

Karl kiggede mod et punkt nogle lysår væk. Cigaretten hang mellem hans læber, men han havde endnu ikke fået den tændt.

'Det var først da skærebrænderen dukkede op til farfars fødselsdag, det gik op for mig at hun ikke kom igen,' fortsatte jeg. 'Han har altid været en røv.'

'Ja ...' Efter en længere pause tilføjede Karl, 'Ærgerligt de lukkede ham ud.'

Jeg var enig. Verden var på mange måder mere overskuelig når vores far var låst inde.

'HVAD LAVER DU, Karl?' Fars stemme gennem det åbentstående vindue var sløret som den altid var det når han havde drukket iste.

'Vi graver en hule.' oplyste Karl. Flertalsformen var et tydeligt udtryk for ansvarsforflygtigelse. Hvis far var blevet sur over at vi gravede i haven, ville Karl helst dele skylden og straffen med mig. Far stak hovedet ud og kiggede. Et øjeblik troede jeg han blev dårlig, for han trak med det samme hovedet til sig og knaldede vinduet i, og sekunder senere stamperede han ud i baghaven hvor vi begge stod i et ankeldybt hul med små jordvolde langs kanterne. Bag de tunge hornbriller lignede hans øjne, og hans stemme var pludselig knivskarp.

'I skal ikke grave i haven. Under nogen omstændigheder! Vil I øjeblikkelig få dækket det hul til?' Vi tøvede tydeligvis lidt for længe, for med tordenstemme fortsatte han, 'NU!'

Vi kiggede på hinanden, Karl og jeg, og jeg kunne se han ledte efter ord der kunne stilne fars vrede, men inden han nåede at sige noget, begyndte far at sparke den opgravede jord ned i hullet. Vi hastede op af frygt for at blive begravet til anklerne i tung, halv våd jord, og far flåede skovlen ud af Karls hånd og begyndte med voldsomme bevægelser at skovle. Få øjeblikke senere var hullet dækket. Karl og jeg kiggede på hinanden, og han snøftede. Min far kvitterede ved at stikke mig en syngende lussing og hvæse,

'Se hvad du har gjort! Nu er Karl ked af det.' Han kastede skovlen fra sig, vendte rundt og trampede ind i huset igen uden at ulejlige sig med at tørre skoene af på måtten. Karl snøftede igen, højere denne gang. Jeg sagde ikke noget. Min kind brændte, det dunkede i mit hoved, og min mund smagte af blod, men jeg nægtede at græde. Karl tørrede næse i ærmet.

'Gør det meget ondt?'

'Ja.' Jeg spyttede, og selv på den fugtige, mørke jord kunne jeg se blodet.

'Du må undskylde at jeg ... At far slog dig,' hikkede Karl. Nu græd han. Jeg rystede på hovedet.

'Det er ikke din skyld,' sagde jeg. Min læbe var svulmet så meget op at det var svært at tale tydeligt, men Karl forstod hvad jeg sagde, for han nikkede. Inde fra huset kiggede far kort ud, som for at tjekke at vi ikke var begyndt på at grave endnu et hul, inden han forsvandt igen og smækkede vinduet.

'Hvad skal vi gøre?' spurgte Karl.

'Håbe at far dør. Af kræft.'

'JEG HAR KRÆFT.'

Jeg var ligeglad. Stemmen i telefonen kunne lige så godt have tilhørt en person som havde fået forkert nummer.

'Okay.'

'Det dør man af, ved du nok.'

Ja, far, det ved jeg godt. En af de alvorlige bivirkninger ved kræft er at der er en vis risiko for at dø.

'Okay.'

'Lægerne siger at det sandsynligvis er begyndt i tyktarmen, og nu har det bredt sig til leveren.'

'Okay.'

'De vil prøve at operere.'

Jeg overvejede at sige 'okay' endnu en gang, men lod være fordi det gik op for mig at jeg nok, situationen taget i betragtning, burde udvise større interesse og i det mindste et minimum af medfølelse. Desværre var det præcis hvad jeg følte. Et minimum af medfølelse. Inden jeg nåede at overveje hvordan jeg på nogenlunde troværdig vis kunne udtrykke den åbenbart forventede medlidenhed, fortsatte far,

'Jeg skal indlægges på Amtssygehuset på torsdag.'

'Jeg kigger forbi.' Der blev en længere pause.

'Du kan også komme nu. Jeg er hjemme. Det er dejligt vejr, og jeg sidder på verandaen.'

Nu kommer det.

'Hvis du kommer forbi, kan du måske tage et par småting med ..?'

Jeg trykkede på afbryderknappen.

DET SVEDIGE HÅR hang i tjavser ned over panden, og far trak vejret stødvist. Lisser slap hans hånd.

'Jeg tror ikke det går så godt.'

Idiot. Det var mere end tydeligt at min far var ved at dø, og det ville sandsynligvis ikke tage lang tid endnu. Han havde levet med kræftsygdommen i mere end to år nu, og tidligere havde kemobehandlingen ført til at han havde mistet både hår og skæg. Nu var behandlingen indstillet, og selvom han fik det værre, så han bedre ud. Hår og skæg var tilbage, længere end før, men næsten hvidt. Han lå på sengen i stuen, og det meste af tiden døsede han, for det palliative team som kom tre gange i døgnet for at holde de værste smerter på afstand, havde nået grænsen for deres formåen. Som den lille læge, der i det skjulte kyssede med Lisser, havde sagt, var det kun et spørgsmål om tid før den dosis morfin der skulle til for at holde smerterne nede, var blevet så stor at den ville dræbe min far.

'Næh ...' svarede jeg på Lissers ligegyldige bemærkning. Det gik ikke så godt. Heller ikke med min far. Lisser havde åbenbart fået elendighed nok; noget der hyppigt skete når den lille læge var gået, og rejste sig mens hun børstede sin trøje af som om hun var bange for at min fars uregelmæssige vejrtrækning havde spredt kræftbakterier på den.

'Jeg må hellere gå,' sagde hun. Jeg nikkede uden at kigge på hende, og hun fortsatte, 'Jeg kommer igen.'

Det er du ikke den første kvinde der har sagt, nummer tre.

Da hoveddøren smækkede, åbnede min far øjnene. Han kiggede på mig og prøvede at fokusere.

'For fanden,' mumlede han og prøvede at vende sig om på ryggen. Jeg hjalp ham ikke. Da det var lykkedes ham at rotere, gentog han 'For fanden' og famlede efter fjernbetjeningen til elevationssengen. Med en snurrende lyd hævdede hovedenden af sengen sig, og da han var landet i en stilling midt mellem liggende og siddende, tørrede han sig over munden med hånddryggen og kiggede sig omkring.

'Hvor er min tobakspung?' Stemmen var overraskende klar.

'Aner det ikke. Skal du nu til at ryge?'

Han hævede et øjenbryn. 'Det bliver ikke tobakken der tager livet af mig. Gider du lige se om du kan finde den?' Havde det været et reelt spørgsmål, ville jeg have svaret nej, men jeg var vant til at hans spørgsmål udelukkende var retoriske; han kendte på forhånd svaret. I hans verden sagde man altid ja når han bad om noget. 'Prøv sofaen,' foreslog han. 'Under en af puderne.'

Jeg kunne ikke forestille mig hvordan tobakspungen skulle være havnet der, men kiggede alligevel efter, og da jeg rakte ham pungen, måtte jeg sande at han selvfølgelig havde kendt svaret. Han sagde ikke tak, men åbnede pungen, stak et par fingre dybt ned i den næsten sorte, latakia-duftende tobak og rodede rundt indtil han med en mine der til forveksling lignede begejstring, fremdrog en hjemmerullet cigaret. Han sniffede til den som en kender ville sniffe til en cubansk Bolivar Coronas, frisk fra humidoren, placerede den mellem sine tørre læber og kiggede på mig. Jeg reagerede ikke, så han rakte ud og fandt sine hornbriller på sengebordet, satte dem på det yderste af næsen og kiggede igen. Som om brillerne ville få mig til at makke ret. Det gjorde de ikke.

'Ild', sagde han. Det var ikke et spørgsmål. I nogle sekunder udspillede sig en tavs, men brutal kamp på viljer; så gav jeg efter og rejste mig for at finde tændstikker.

Han sugede begærligt på cigaretten, og allerede inden de første tynde røgskyer strejfede mine næsebor, vidste jeg at det som jeg lige havde hjulpet ham med at tænde, var en joint.

'Ryger du pot?'

Han holdt vejret så længe at hans øjne blev blanke før han pustede en stor røgsky ud.

'Kun af medicinske årsager.'

'Hvor har du fået pot fra? Jeg er rimeligt sikker på at det palliative team ikke har den slags med i medicintasken.'

'Din bror, Herren signe ham, forsyner mig. Han har sine kilder.' Det var jeg ikke i tvivl om, men det overraskede mig alligevel at Karl forsynede min far med pot. Jeg håbede han tog sig rigeligt betalt.

'Medicinske årsager?'

'Ja, det holder smerterne nede. Eller rettere, jeg bliver så skæv at jeg er ligeglad.' Han sugede, inhalerede og holdt vejret igen. Det så ud til at virke. Det hvide i hans øjne var blevet rødsprængt, og hans pupiller var ganske små. Han nikkede, tydeligt tilfreds med virkningen mens han pustede røgen ud.

'Hold da kæft,' hviskede han. 'Din bror er et geni. Det her er den vildeste pot jeg nogensinde har røget ...' Han sugede grådigt igen, og da han inhalerede, lignede hans pupiller sorte knappenålshoveder i grumsede, blå søer. Der var ingen tvivl om pottens vildskab. Hans hoved faldt bagover, og mens hans blik flakkede hen over loftet, lod han røgen sive langsomt ud ad den halvåbne mund, ledsaget af en svag nynnen. Selvom røgfanen aftog, fortsatte den tonløse musik indtil hans øjne havde held til at fokusere på mig.

'Det er ... Det var vores sang. Din mor og jeg.'

Det kunne have været nationalmelodien. Eller lyden af en Ford Anglia i bakgear. For mig lød det som en ujævn brummen uden formål, men for ham; i den virkelighed der var hans, var det tydeligvis den melodi som jazz-orkesteret havde spillet mens han galant overlod sin plads på forreste række til den unge, kønne kvinde der var kommet for sent til at få en siddeplads.

'Hun var ...' Han sugede igen, og efter den obligate pause og de afsluttende røgsignaler gentog han 'Hold da kæft ...' Så var han stille en tid mens den eneste lyd var jointens svage knitren når et mikroskopisk stykke harpiks eksploderede. En sidste gang prøvede han at løfte hånden for at tage et sug, men overvældet af pot og momentant velvære opgav han. Jeg tog den sidste centimeter af jointen og tværede den ud i en underkop som nummer tre havde efterladt på sengebordet. Måske forventede hun at min far lige snuppede opvasken når hun var gået.

'Hun var ...' fortsatte han pludselig, 'Hun var en vakker kvinde.'

Det havde hun været, mor. Tidligt i deres ægteskab. Hans ustadighed, hans hor, pengemangel og druk havde fået bugt med vakkerheden på imponerende kort tid, og nu, som så mange gange tidligere, var han i færd med at lyve for sig selv.

'Jeg elskede hende, ved du.'

Det var nyt for mig.

'Men det gik ikke.' Han forsøgte at trække på skuldrene. 'Det kunne ikke gå.'

Måske fordi du ikke rigtig gjorde dig umage, du gamle.

'Det kunne ikke gå.'

'Næh, det kunne det vel ikke,' svarede jeg uforpligtende. Mere af høflighed end af nysgerrighed fortsatte jeg, 'Hvorfor kunne det egentlig ikke det?' Jeg kunne mærke et eller andet indvendigt; et spørgsmål der pressede sig på eller noget jeg pludselig havde desperat brug for at udtrykke, men jeg kunne ikke finde de rigtige ord.

'Fordi ... Hun forstod jo ingenting.'

Det gjorde jeg heller ikke.

'Hvad skal det sige?' Stadig den der udefinérbare trang til at sige - eller skribe - et eller andet, men års tilbageholdenhed havde tilsyneladende gjort det umuligt.

'Hun var aldrig tilfreds. Det var det der var i vejen. Aldrig tilfreds ...'

De sidste ord var kun en hæs hvisken mens de aktive stoffer i jointen hamrede hans hjerne mod indersiden af hans kranium.

'Forstår du ... vi havde det jo godt. Indtil du blev født, havde vi det godt.' Han forsøgte at skubbe brillerne på plads, men kunne ikke ramme. 'Da du blev født, gik det galt.' Han prøvede at fokusere på mig; hans ene øje så vredt ud, og det andet så ud som om det ikke kunne bestemme sig for hvor det ville kigge hen.

'Hvad mener du?'

'Hun blev fed.' Svaret faldt prompte og med en overbevisning der gjorde det tydeligt at overvægt var den værste trussel overhovedet mod den ægteskabelige lykke. Uanset hvor meget jeg anstrengte mig, kunne jeg ikke huske min mor som fed. Sidste gang jeg så hende, havde hun været slank, klædt i blå spadersedragt og med en lille taske over skulderen, og da hun gik ud ad døren, havde jeg bemærket hvor lidt hun fyldte i døråbningen. Men måske spillede min erindring mig et puds. Måske havde hun været fed, trist, musegrå og sur da hun gik, og måske var min erindring bare en efterrationalisering, som om mange års afstand havde poleret billedet af hende til en uset og aldrig eksisterende glans.

'Og kedelig,' tilføjede min far. 'Og det var fordi du blev født.' De ord jeg stadig ledte efter, var derinde et eller andet sted, for jeg kunne mærke dem som en massiv klump i maven, der truede med at kvæle mig på sin vej ud.

'Jaså. Jamen så var det da godt hun gik,' mumlede jeg. Han nikkede svagt.

'Hvor er min joint?'

Jeg kiggede på ham mens jeg overvejede at lægge hovedpuden over hans ansigt og holde den nede med hele min vægt. I stedet gik jeg ud og satte vand over til kaffe.

'HVAD VIL DU?' Skæreblanderstemmen sved i mit øre, selv på de mange kilometers afstand, og jeg flyttede telefonrøret så langt væk at min hørelse ikke ville tage skade.

'Min far er ked af det. Han græder hele tiden. Og Karl ...'

'Ja ja, det er synd for Karl, er jeg sikker på, men din far har krafted'ne selv været ude om det. Han er fuld af løgn, og han er fuld af lort. Forstår du det? Lort!'

Hun råbte så højt at jeg sandsynligvis kunne have hørt hende selv om jeg havde lagt røret på. Jeg ville have protesteret, men opgav fordi en snigende mistro fik mig til at ane at hun nok havde ret. Jeg ville ikke have brugt de samme ord, men min fars bagholdsangreb på farfars fødselsdag havde endnu en gang demonstreret hvor lidt han tænkte på andre mennesker.

Betonsnittersken fortsatte, 'Tror du det er sjovt at have giftet sig med en mand og så opdage at han springer på hver eneste kvinde, han møder? Hver eneste! Da vi kom hjem efter at have besøgt ham, den gamle mand, stod der en anden kvinde på fortrappen, og hun var gravid. Hører du? Gravid!'

Jeg hørte. Om jeg så havde limet mine ører til med superlim, ville hendes skingre stemme have kunnet trænge igennem. Det var jeg helt sikker på. Og her var jeg på kendt grund, for jeg var en gang kommet til at lime mine ører til med superlim. Eller ... kommet til og kommet til. Jeg havde hørt en vits i skolen som jeg senere fortalte til Karl. Han havde ikke fattet den, så jeg var nødt til at demonstrere.

'Karl, hvad sker der hvis man skærer en mands ører af?'

Han havde gloet tomt på mig et stykke tid; så havde han famlende svaret,

'Såøhhh ... Så kan han ikke høre?'

'Det er forkert.'

'Nej ...?' Tvivlen stak i ham.

'Jo. Hvis man skærer en mands ører af, kan han ikke se.'

Karl så ud som om han var på nippet til at græde. Han forstod intet og rystede på hovedet med bævrende underlæbe.

'Han kan ikke se,' gentog jeg. Jeg havde åbenbart tabt Karl, så for at gøre det klart for ham at det her var morsomt, sagde jeg det endnu en gang,

'Han kan ikke se. Vil du vide hvorfor?'

Han sniffede og tørrede næsen i ærmet inden han nikkede.

'Det er fordi hatten falder ned over hans øjne.'

Jeg syntes selv det var en fantastisk vits, men pointen gik åbenbart hen over hovedet på Karl.

'Forstår du den ikke?' Hvor tungnem kan man være? Temmelig meget, tydeligvis.

'Hatten falder ned over hans øjne,' gentog jeg langsomt, som om et lavere tempo ville gøre det nemmere at forstå hvori det morsomme bestod. Det virkede ikke. Han stirrede blankt på mig mens hans hjerne arbejdede. Jeg kunne næsten høre tandhjul knirke.

'Han kan ikke se fordi ... Ahr, hold nu op, Karl. Skal jeg forklare dig vitsen?' Det var ironisk ment, men han nikkede med taknemmelighed malet i alle træk. Det kom bag på mig. Jeg havde regnet med at sarkasmen i mit spørgsmål ville have skubbet ham over erkendelsestærskelen og i retning af en slags åbenbaring der ville ende i hans karakteristiske skraldlatter. Men nej. Jeg slog opgivende ud med armene, gik med lange skridt ud i entréen, hentede fars hat fra knagerækken og stillede mig foran Karl. Med overdreven langsomhed placerede jeg hatten på hovedet og konstaterede, helt som forventet, at skyggen strandede på mine ører og forhindrede hatten i at falde ned. Over mine øjne, Karl!

'Kan du se det?'

Han rystede på hovedet.

'Jeg kan se!' uddybede jeg.

'Ja ...'

'Og nu ..!' sagde jeg med en tone og en mine som ville have gjort en cirkussprechstallmeister stolt, mens jeg langsomt førte pegefingrene til ørernes overkant og forestillede mig en trommehvirvel i baggrunden. Endnu langsommere trykkede jeg mine ører tæt ind til hoved og ventede på det uundgåelige, men intet skete. Hatten, som skulle være faldet ned, landede på mine fingre, og da jeg flyttede fingrene, søgte mine ører tilbage til deres naturlige position hvilket betød at hatten ikke bevægede sig yderligere. I et glimt så jeg en af verdens bedste vitser falde til jorden og splintres med en høj lyd; et fald der også ville betyde at

Karl til evig tid ville have ret når han – som han plejede at gøre – hævdede at jeg ikke var sjov.

Jeg prikkede til mine ører et par gange, men processen gentog sig, og hatten sad som limet fast. Limet ... Limet fast! Der var løsningen måske!

‘Vent her!’ sagde jeg selvom Karl under hele demonstrationen havde stået som forstenet. Så løb jeg ud i køkkenet, flåede den nederste skuffe op og fandt den skotøjsæske frem, der tjente som et sidste hvilested for alle de småting som ingen anede hvor de ellers skulle gøre af. Jeg rodede i æsken med jævne mellemrum, for jeg vidste at der løbende kom nye, spændende ting deri, og jeg vidste at æsken som regel rummede en løsning på et hvilket som helst problem. Denne gang var jeg sikker, for ved den sidste gennemgang havde jeg set en lille tube superlim. Adspurgt havde min far lodret forbudt mig at bruge limen, for som han med vanlig sans for det pædagogiske forklarede, ‘den kan lime dine balder sammen så du aldrig mere kan skide, min dreng.’

Altså kunne den også hjælpe mig nu. Sekunder senere stod jeg igen foran Karl og pressede hatten i hans hånd. Jeg forklarede mens jeg hævdede hånden for at standse de forskrækkede protester som jeg vidste ville komme,

‘Nu siger vi at jeg skærer mine ører af. Jeg skærer dem selvfølgelig ikke af. Jeg limer dem bare lige fast ind til hovedet så de ikke stikker så meget ud. Forstår du det?’

Han nikkede. Han forstod hvad jeg sagde, men det var tydeligt at han ikke fattede hensigten. Ikke desto mindre tog han imod hatten som jeg rakte til ham da jeg havde skruet den af limtuben, og med et forsigtigt tryk på tuben fik jeg fordelt en pæn mængde lim på begge mine ører. Efter også at have rakt Karl tuben med lim foldede jeg begge mine ører fremad og pressede dem mod hovedet, og da jeg et øjeblik senere gav slip, skete præcis det som jeg havde ventet; nemlig ingenting. Begge mine ører var klæbet urokkeligt fast til mit hoved.

Jeg rakte ud og tog hatten fra Karl, anbragte den langsomt på mit hoved, og oh, store mirakel! Den gled uhindret ned over mine ører og dækkede for mine øjne. Med sejrns sødme i alle træk, inklusive dem som hatten dækkede for, vendte jeg mig i den retning hvor jeg mente at jeg sidst havde set Karl og sagde triumferende, ‘Forstår du det så? Hvis man ingen ører har, kan man ikke se!’

Karl svarede. Jeg opfangede kun en svag mumlen og lettede på hatten. Han gentog, men resultatet var det samme. Med let rysten-
de fingre prøvede jeg at løsne en kant af mit ene øre fra hovedet,
men det var ikke for ingenting at superlim blev kaldt superlim. Efter
endnu et forsøg og derefter et par desperate ryk på den modsatte
side af hovedet måtte jeg sande at mine ører tilsyneladende havde
indtaget en permanent ny position. Ud ad øjenkrogen kunne jeg se
Karls læber bevæge sig, men stilheden var nærmest total, bortset fra
en begyndende hyletone i mit hoved. Jeg lænede mig frem mod Karl
og brølede 'HVAD?'

Hans smil var ikke til at tage fejl af da han stak sit ansigt helt tæt
hen til mit ene tillimede øre og råbte af sine lungers fulde kraft, 'Du
kan ikke høre.'

Det var en omvej. Min opmærksomhed var strejft fra betonsnit-
tersken, og undervejs i min tankerække havde hendes stemme fræset
gennem kobberkablerne med så høj spænding at næppe en eneste
fugl kunne være blevet siddende på ledningerne uden at blive ristet.
Den fortsatte stadig,

'... adskillige andre kvinder mens han var gift med mig. Og at
han kunne nå det på bare 18 dage, er ganske simpelt skræmmende.
Skræmmende, siger jeg!'

Det kunne jeg høre. Det var nemlig efter et par uger lykkedes mig
at få hørelsen igen da der løbende sker en fornyelse af hudcellerne, så
hud der er limet til hud, skiftes ud på lige fod med al anden hud, og i
takt med udskiftningen falder den brugte hud af med det resultat at
limen efterhånden giver slip. Det var i øvrigt en berigende oplevelse
gradvist at få hørelsen tilbage, for med den fulgte en stigende op-
mærksomhed på de mange lyde som omgav mig, og den første gang
jeg igen hørte en due kurre uden for vinduet en tidlig sommersøndag
hvor jeg lige var vågnet, var en begivenhed der gjorde varigt indtryk
på mig. Så ja, jeg kunne høre nummer to. Ganske tydeligt. Desværre
var der et eller andet i hendes måde at tale på der gjorde at mine
tanker drog på langfart, så måske gik jeg glip af adskillige guldkorn,
men nåede dog at fange essensen af hendes salut. Min far var en røv.

'... og derfor skred jeg!' sluttede hun. Da jeg ikke svarede, fortsatte
hun i et lidt mere angeneht tonefald, 'Forstår du hvad jeg siger?'

Jeg svarede,

'Ja.' Så lagde jeg røret på.

Min far var en røv.